

ROMÂNIA
TRIBUNALUL MARAMUREȘ
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr.

Cod operator 4204

ÎNCHEIERE

Ședința publică din -----
Instanța constituită din:
PREȘEDINTE: -----
Asistent judiciar: -----
Asistent judiciar: -----
Grefier: -----

Pe rol este soluționarea cererii formulată de către reclamantul ----, în numele membrilor de sindicat-----, în contradictoriu cu pârâtul ----, având ca obiect pretenții-drepturi bănești-vouchere de vacanță.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă pentru reclamantul-----, lipsă fiind pârâtul ---.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Instanța constată că la termenul anterior s-a pus în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, s-a acordat termen pentru exprimarea punctului de vedere și acordă cuvântul cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Reprezentantul reclamantului arată că și-a exprimat punctul de vedere în sensul că nu ar fi necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, însă raportat la chestiunile care au fost puse în discuție de către instanță, a formulat opinia în scris și a trimis note scrise la dosar în data de 05.10.2024 prin e-mail.

Instanța constată că la dosar nu s-au depus notele scrise, urmează să se verifice la compartimentul registratură dacă s-au înregistrat aceste note scrise la dosar.

Reprezentantul reclamantului arată că față de chestiunile puse în discuție și față de norma legală, nu a apreciat că este necesar să se suspende prezenta cauză și să trimită dosarul la Înalta Curte de Casație și Justiție, dar rămâne la aprecierea instanței.

Instanța reține cauza în pronunțare pe sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

TRIBUNALUL

Având în vedere dispozițiile art. 396 alin. 1 și 2 Cod procedură civilă,

DISPUNE:

Amână pronunțarea soluției la data de ---- și stabilește că pronunțarea va avea loc prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Pronunțată în ședința publică de azi -----.

PREȘEDINTE

ASISTENȚI JUDICIARI

GREFIER

ROMÂNIA
TRIBUNALUL MARAMUREȘ
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr.

Cod operator 4204

ÎNCHEIERE – sesizare ICCJ

Sedința publică din -----

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE: -----

Asistent judiciar: -----

Asistent judiciar: -----

GREFIER: -----

Pe rol este pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în temeiul dispozițiilor OUG 62/2024, în cauza privind pe reclamantul ----, în numele membrilor de sindicat-----, și pe pârâtul-----, având ca obiect pretenții-drepturi bănești-vouchere de vacanță.

Dezbaterile în cauză au avut loc la data de 07.10.2024, fiind consemnate în încheierea de ședință din acea dată, care face parte integrantă din prezenta, când instanța în aceeași constituire, având nevoie de timp pentru a delibera, în baza art. 396 Cod procedură civilă, a amânat pronunțarea pentru astăzi 14.10.2024, când a dispus următoarele:

TRIBUNALUL

Asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unor probleme de drept în temeiul dispozițiilor OUG 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale:

1. Expunerea litigiului:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la data de ---- reclamantul--în numele membrilor de sindicat----, a solicitat instanței în contradictoriu cu pârâtul---, să se dispună: 1. obligarea pârâtului să acorde membrilor de sindicat voucherele de vacanță pentru anul 2020, respectiv suma de 1450 lei pentru fiecare membru de sindicat; 2. obligarea pârâtului să plătească fiecărui membru de sindicat dobânda legală penalizatoare calculată la suma de 1450 lei de la scadența obligației și până la acordarea efectivă a sumei de 1450 lei. 3. obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată pentru următoarele:

În motivare s-a arătat că membrii de sindicat indicați în tabelele anexă sunt medici angajați ai pârâtului și au deținut această funcție în perioada 01.01.2020-31.12.2020.

Potrivit prevederilor OUG nr. 8/2009 cu modificările și completările ulterioare "instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, acordă, anual, în perioada 1 ianuarie 2019-31 decembrie 2026, vouchere de vacanță în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat.

Conform art. 190 din Legea nr. 95/2006 spitalele publice sunt instituții publice finanțate integral din venituri proprii și funcționează pe principiul autonomiei financiare.

În consecință, pârâtul -- este instituție publică și face parte dintre instituțiile la care se referă art. 1 alin. 2 din OUG nr. 8/2009.

În această calitate pârâtul avea obligația de a acorda anual angajaților vouchere de vacanță, în valoare de 1.450 lei. Această obligație nu a fost îndeplinită.

Arată că formula legislativă fermă regăsită în conținutul normei art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009- "acordă" în opoziție cu cea dispozitivă din conținutul art. 1 alin. (1) și art. 11 din același act normativ -"pot acorda" - determină concluzia neîndoiebnică în sensul că, în sfera raporturilor de muncă ce apar la nivelul angajatorului instituție publică centrală și/sau locală, se instituie un veritabil drept în beneficiul angajatului - personal încadrat prin încheierea unui contract individual de muncă în cadrul unei unități bugetare.

Potrivit Contractului Colectiv de Muncă la nivel de sector bugetar sănătate pe anii 2019-2021 art. 93 alin. 3 "În bugetul de venituri și cheltuieli vor fi cuprinse toate drepturile salariale și asimilate salariilor conform legislației în vigoare".

Pârâtul avea obligația includerii în bugetul de venituri și cheltuieli a voucherelor de vacanță pentru reclamanți și să solicite ordonatorului de credite ---- acordarea sumelor necesare.

Având în vedere faptul că pârâtul nu și-a îndeplinit obligația legală de a acorda voucherele de vacanță acesta trebuie să fie obligat prin hotărârea ce se va pronunța în cauză.

Neplata drepturilor salariale dă dreptul angajaților la daune interese, în condițiile art. 166 alin. 4 Codul Muncii. Aceste daune sunt cuantificate la nivelul dobânzii legale penalizatoare prevăzute de art. 3 alin. 2 din OUG nr. 13/2011, nefiind necesară justificarea unui prejudiciu raportat la dispozițiile art. 1535 C.civ..

Reclamantul invocă excepția puterii de lucru judecat, în condițiile art. 431 alin. 2 și art. 432 C.Proc.Civ. raportat la art. 1.436 alin. 3 C.civ. cu referire la hotărârea pronunțată în contradictoriu cu pârâtul--- în dosar nr. ----prin care s-a dispus cu privire la alți angajați, colegi ai reclamanților din prezentul dosar acordarea voucherelor de vacanță pentru anul 2020.

În probațiune, reclamantul a depus înregistrări.

Pârâtul--- prin notele scrise depuse la data de --, a arătat că, potrivit evidențelor lor, sub aspectul salariaților în numele cărora a fost formulată cererea, nu figurează ca membri ai - următorii angajați: ----(cu 05.12.2023 înregistrat în ---).

Nu aveau calitatea de salariați ai ---- în anul 2020: ---, angajat din anul 2022: ---, angajată în anul 2023: ---, angajat în 2022 (în anul 2020 avea încheiat cu ---- doar contract cu timp parțial).

Pârâtul a invocat excepția lipsei calității procesuale active a ---- pentru pretențiile formulate, în raport cu persoanele care nu sunt membre de sindicat.

Arată că rezultă din dispozițiile art 1 alin. (2) din OUG nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, că pentru a putea beneficia de drepturile prevăzute de aceste dispoziții legale, persoana trebuie să aibă calitatea de salariat al instituției publice.

Drept urmare, pârâtul invocă excepția inadmisibilității acțiunii pentru pretențiile formulate, în raport cu persoanele care nu aveau calitatea de angajat la momentul pentru care se solicită drepturile bănești.

Pe fondul cauzei, pârâtul susține că se impune a se avea în vedere două aspecte esențiale:

1. Sub aspectul cererii principale, raportat la anul 2020, art. 1 alin. (3) din OUG nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță prevede că " Voucherele de vacanță se acordă în limitele sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul de stat sau, după caz, în bugetele locale, pentru unitățile din domeniul bugetar, și în limitele sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul de venituri și cheltuieli aprobat, potrivit legii, pentru celelalte categorii de angajatori".

Această obligație a angajatorului trebuie îndeplinită conform art. 1 alin. 1 din OUG nr. 8/2009, și anume "începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pentru recuperarea și întreținerea capacității de muncă a personalului salariat, angajatorii care încadrează personal prin încheierea unui contract individual de muncă pot acorda, în condițiile legii, bonuri de valoare, denumite în continuare vouchere de vacanță", condiție care este

prevăzută în mod expres și de art. 6 din HG nr. 215/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță:

"Pentru instituțiile și autoritățile publice prevăzute de art. 1 alin. (2) din ordonanța de urgență, voucherul de vacanță se acordă în limita sumelor prevăzute distinct cu această destinație în bugetele proprii aprobate, potrivit legii, fiecărui ordonator de credite".

De asemenea, art. 14 alin (4) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale stipulează următoarele:

"Nicio cheltuială din fonduri publice locale nu poate fi angajată, ordonanțată și plătită dacă nu este aprobată, potrivit legii, și dacă nu are prevederi bugetare și surse de finanțare".

Așadar, angajatorul este obligat să acorde vouchere de vacanță în condițiile legii, respectiv în limita sumelor prevăzute în buget ca sume alocate cu această destinație.

În același sens este și interpretarea dată prin Decizia nr. 39/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțată în procedura privind dezlegarea unor chestiuni de drept și în acord cu prevederile art. 36 alin. 2 din OUG nr. 114/2018, care recunoaște în continuare drepturile conferite beneficiarilor prin dispozițiile art. 1 din OUG nr. 8/2009 la acordarea voucherelor de vacanță, însă, în limitele legii", condiționat de prevederea în buget a sumelor cu această destinație.

Prin urmare, interpretarea art. 1 din OUG 8/2009, astfel cum a fost modificat prin OUG 107/2018, trebuie să se facă în mod unitar, așa încât modificarea numai a alin. 1 nu poate conduce la reținerea unei alte stări de drept, din moment ce alin. 3 a rămas neschimbat.

În aceste condiții, arată pârâtul că sunt pe deplin aplicabile cele statuate de către Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul privind dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr.39/2017.

Rațiunea rezultă, de altfel, din prevederile art. 1 alin. 2 indice 4 din OUG 8/2009 și art. 1 alin. 3 din OUG 8/2009 precum și din Nota de fundamentare a OUG 107/2018.

În speța dedusă judecății, pârâta a făcut toate demersurile posibile pentru asigurarea resurselor financiare, însă, conform bugetului aprobat pentru anul 2020, nu a avut suficiente fonduri pentru a acorda salariatilor voucherul de vacanță.

Prin urmare, în absența condiției legale privind existența resurselor bugetare alocate cu această destinație, nu se poate vorbi despre existența dreptului angajatului instituției publice la acordarea voucherelor de vacanță și nici despre existența obligației corelative a angajatorului - instituție publică de a acorda astfel de beneficii sau drepturi suplimentare.

Drept consecință, pârâtul solicită să se rețină că primul petit al cererii este nefondat.

Sub aspectul cererii accesorii de plata a unor dobânzi legale penalizatoare, în prealabil, invocă excepția inadmisibilității cererii.

În motivarea excepției, arată că legiuitorul a prevăzut un quantum fix pentru acest beneficiu, constând în acordarea voucherelor de vacanță.

În Secțiunea a III-a art. 1481-1488 din cuprinsul Titlului V, Cap. I al Codului civil, se face clasificarea raporturilor juridice de obligații și delimitarea lor. Obligația pecuniară sau monetară este reglementată la art. 1488, în mod distinct de obligația de predare a unui bun, ca obligație de a da o sumă de bani.

Doctrina de specialitate propune aceeași clasificare, arătând că "obligațiile în natură înglobează toate obligațiile precedente (de a da, a face sau a nu face), cu excepția unei obligații particulare, dar foarte frecvente, obligația privind plata unei sume de bani (obligația pecuniară)"; în timp ce "obligațiile pecuniare (privind plata unei sume de bani), reprezintă o formă a obligației de a da însă, obiectul său vizează transferul unei sume determinate de bani.

Prin urmare, obligația invocată în prezenta cauză - de emitere a unui voucher de vacanță, constituie o obligație în natură și nu poate fi calificată ca și obligație pecuniară.

Arată că cererea este nefondată și se impune a fi respinsă motivat de faptul că obligația de emitere a unui voucher de vacanță reprezintă o obligație ce se execută în natură.

Potrivit art. 1535 alin. (1) C. civ., unde se reglementează daunele moratorii în cazul obligațiilor bănești, „în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii, de la scadență până în momentul plății, în cuantumul convenit de

părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu. În acest caz, debitorul nu are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întârzierii plății ar fi mai mic".

Rezultă de aici că reclamantul nu este îndreptățit la plata unor daune moratorii, nefiind în prezența unor obligații pecuniare și nici a unui prejudiciu concret dovedit.

Reclamantul----- prin notele scrise depuse la data de ----- a invocat puterea de lucru judecat, în condițiile art. 431 alin. 2 și art. 432 Cod Procedură civilă, raportat la art. 1.436 alin. 3 C.civ. cu referire la hotărârea pronunțată în contradictoriu cu pârâta --- în dos. -----prin care s-a dispus cu privire la alți angajați, colegi ai reclamanților din prezentul dosar acordarea voucherelor de vacanță pentru anul 2020.

Reclamantul a depus în probațiune Adresa nr. ----- emisă de--- în dosar nr. ---- din care rezultă că pârâta nu a solicitat alocarea de fonduri pentru includerea în buget și achitarea tichetelor de vacanță pentru anul 2020.

Arată că potrivit Contractului Colectiv de Muncă la nivel de sector bugetar sănătate pe anii 2019-2021 art. 93 alin. 3 "în bugetul de venituri și cheltuieli vor fi cuprinse toate drepturile salariale și asimilate salariilor conform legislației în vigoare".

Pârâta avea obligația includerii în bugetul de venituri și cheltuieli a voucherelor de vacanță pentru reclamanți și să solicite ordonatorului de credite-----acordarea sumelor necesare.

Arată că pârâta nu a inclus în buget aceste sume contrar prevederilor legale, situație în care nu se poate prevala de neinclusiunea acestora în buget pentru a refuza plata acestor drepturi.

La termenul de judecată din data de ---, instanța a pus în discuția părților în temeiul dispozițiilor art 2 din OUG 62/2024 sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. Dacă art. 1 alin. (2), (2¹) și (3) din O.U.G. nr. 8/2009 poate fi interpretat în sensul că angajatorul poate fi obligat la emiterea voucherelor de vacanță chiar și în lipsa prevederii în buget a sumelor cu acest titlu;
2. Dacă art. 1 alin. (2) raportat la art. 2 alin. (4) din O.U.G. nr. 8/2019 poate fi interpretat în sensul că, în ipoteza în care voucherele de vacanță nu au fost emise în anul fiscal în care trebuiau emise, angajatorul poate fi obligat la emiterea voucherului de vacanță sau, din contră, aceste norme se impun a fi interpretate că ulterior angajatorul poate fi obligat doar la despăgubiri egale cu contravaloarea voucherelor de vacanță neacordate.
3. În cazul în care răspunsul la cea de a doua întrebare este în sensul că angajatorul poate fi obligat la emiterea voucherului de vacanță, dacă în această situație se pot acorda dobânzi sub forma dobânzii legale penalizatoare, conform art. 1.531 alin. (1) C. civ.

II. *Dispoziții legale cu privire la care se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție dezlegarea chestiunilor de drept:*

Art 1 alin 2, alin 2 ind 4, alin 3 din OUG 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță (forma în vigoare pentru anul 2020):

2) Instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pet. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pet. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, acordă, anual, în perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2020, vouchere de vacanță în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat.

(2⁴) În limita resurselor bugetare, angajatorul stabilește, în condițiile alin. (2), când acordă voucherele de vacanță, de comun acord cu organizațiile sindicale legal constituite sau cu reprezentanții salariaților, după caz.

(3) Voucherele de vacanță se acordă în limitele sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul de stat sau, după caz, în bugetele locale, pentru unitățile din domeniul bugetar, și în limitele sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul de venituri și cheltuieli aprobat, potrivit legii, pentru celelalte categorii de angajatori.

Art 2 alin 4 din OUG 8/2009:

4) Voucherul de vacanță are perioada de valabilitate de un an de la data emiterii, fără a se înțelege că aceasta este perioada de valabilitate a suportului electronic, în cazul în care voucherul a fost emis pe acest tip de suport.

III. *Cu privire la admisibilitatea sesizării:*

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. 1 din OUG nr. 62/2024, această ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal. De asemenea, potrivit art. 2 alin. 1 din OUG nr. 62/2024, „Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată ”.

Dispozițiile OUG 62/2024 se completează cu cele ale Legii nr 134/2010 privind codul de procedură civilă, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie (art 4).

Analizând îndeplinirea cumulativă a condițiilor ce rezultă din textul legal menționat, se constată că raportat la obiectul cauzei litigiul se încadrează în categoria proceselor la care face referire art. 1 alin. 1 din OUG nr. 62/2024.

În ce privește îndeplinirea condiției ca soluționarea pe fond a prezentei cauze să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere se constată îndeplinită și această condiție având în vedere că prin acțiunea formulată reclamantul a solicitat în numele membrilor de sindicat obligarea pârâtului angajator la acordarea voucherelor de vacanță pentru anul 2020, respectiv suma de 1450 lei pentru fiecare membru de sindicat; obligarea pârâtului la plata dobânzii legale penalizatoare calculate la suma de 1450 lei de la scadența obligației și până la acordarea efectivă a sumei de 1450 lei.

Verificând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii și Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a constatat că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra problemei juridice referitoare la voucherele de vacanță pentru anul 2020 și aceasta nici nu face obiectul unui dosar pe rolul celor două structuri jurisdicționale, în curs de soluționare.

Prin decizia nr 39/2017 pronunțată de completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat asupra chestiunii privind determinarea efectelor pe care le-au produs asupra prevederilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009, dispozițiile legale ulterioare privitoare la salarizarea personalului din fonduri publice și instituirea unor măsuri financiare în domeniul bugetar în perioada 2012 - 2014 prin care, în mod succesiv și anual, s-a stabilit că în bugetele instituțiilor pe anii respectivi nu se prevăd sume pentru acordarea, printre altele, a tichetelor de vacanță, personalului din cadrul acestora (pct 57). La pct 61 din decizie se arată: „61. Deoarece întrebarea instanței de trimitere vizează perioada de referință 2012 - 2014, prezenta analiză va fi raportată la legislația incidentă la nivelul acestui interval de timp, urmând a fi avută în vedere forma Ordonanței de

urgență a Guvernului nr. 8/2009, astfel cum a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 94/2014”.

Astfel, obiectul dezlegării prin decizia nr 39/2017 a vizat alte aspecte cu privire la dispozițiile OUG 8/2009, act normativ ce a suferit ulterior modificări succesive.

În concluzie, se constată că sunt îndeplinite condițiile privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul OUG nr. 62/2004.

IV. *Punctul de vedere al părților*

La data de --- reclamantul-----, a depus note de ședință prin care a exprimat punctul de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție:

1. Dacă art. 1 alin. (2), (2 indice 4) și (3) din O.U.G. nr. 8/2009 poate fi interpretat în sensul că angajatorul poate fi obligat la emiterea voucherelor de vacanță chiar și în lipsa prevederii în buget a sumelor cu acest titlu;

Reclamantul opinează în sensul în care simpla neprevvedere în buget a acestor sume nu este de natură a înlătura dreptul angajatului reglementat de OUG nr. 8/2009. Instanța va trebui să verifice întotdeauna dacă neprevvederea în buget se datorează lipsei fondurilor sau se datorează neîndeplinirii obligațiilor legale de către angajator privind solicitarea acestor fonduri de la ordonatorul de credite în conformitate și cu obligațiile stabilite prin Contractul colectiv de muncă.

Se arată că pârâtul avea obligația de a acorda anual angajaților vouchere de vacanță, în valoare de 1.450 lei. Această obligație nu a fost îndeplinită.

Formula legislativă fermă regăsită în conținutul normei art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009- "acordă" - în opoziție cu cea dispozitivă din conținutul art. 1 alin. (1) și art. 11 din același act normativ -"pot acorda" - determină concluzia neîndoielnică în sensul că, în sfera raporturilor de muncă ce apar la nivelul angajatorului instituție publică centrală și/sau locală, se instituie un veritabil drept în beneficiul angajatului - personal încadrat prin încheierea unui contract individual de nume în cadrul unei unități bugetare.

Potrivit Contractului Colectiv de Muncă la nivel de sector bugetar sănătate pe anii 2019-2021 art. 93 alin. 3 "În bugetul de venituri și cheltuieli vor fi cuprinse toate drepturile salariale și asimilate salariilor conform legislației în vigoare".

Pârâta avea obligația includerii în bugetul de venituri și cheltuieli a voucherelor de vacanță pentru reclamant și să solicite ordonatorului de credite ---- acordarea sumelor necesare.

Numai în situația în care ordonatorul de credite nu ar fi pus la dispoziție sumele necesare, refuzul acordării drepturilor ar fi putut fi justificat.

2. Dacă art. 1) alin. (2) raportat la art. 2 alin. (4) din O.U.G. nr. 8/2019 poate fi interpretat în sensul că, în ipoteza în care voucherele de vacanță nu au fost emise în anul fiscal în care trebuiau emise, angajatorul poate fi obligat la emiterea voucherelor de vacanță sau, din contra, aceste norme se impun a fi interpretate că ulterior angajatorul poate fi obligat doar la despăgubiri egale cu contravaloarea voucherelor de vacanță neacordate.

Opinează în sensul în care noțiunea de vouchere de vacanță a evoluat, în prezent aceasta regăsindu-se sub forma unei sume de bani în formă dematerializată care se transferă pe un card cu destinație specială, împrejurare în care aceasta poate fi acordată oricând, chiar și ulterior anului fiscal.

Chiar prevederea în buget a acestor sume este dovada clară a faptului că se discută despre achitarea unui drept bănesc, având doar o destinație specială.

4. În cazul în care răspunsul la cea de a doua întrebare este în sensul că angajatorul poate fi obligat la emiterea voucherului de vacanță, dacă în această situație se pot acorda dobânzi sub forma dobânzii legale penalizatoare, conform art. 1.531 alin. (1) C. civ.

Opinează în sensul în care obligația de a acorda voucherele de vacanță este o obligație pecuniară și, în consecință, pot fi acordate dobânzi legale penalizatoare.

Din analiza conținutului art. 1 alin. (1) din OUG nr. 8/2009 rezultă că dreptul la bonuri de valoare/vouchere de vacanță se acordă „în condițiile legii”, iar acordarea lor este legată de statutul de salariat al beneficiarului, pe care îl deține în baza unui contract individual de muncă.

Așadar, dreptul la bonuri de valoare/vouchere de vacanță este în strânsă corelație cu statutul de salariat al celui care este beneficiarul dreptului, având așadar, natura juridică a unui drept de natură salarială, intrând în contraprestația angajatorului datorată pentru munca prestată de salariat și are ca scop „întreținerea capacității de muncă”.

Potrivit dispozițiilor art. 166 alin. (4) Codul muncii republicat, „întârzierea nejustificată a plății salariului sau neplata acestuia poate determina obligarea angajatorului la plata de daune-interese pentru repararea prejudiciului produs salariatului”.

Prin prevederile art. 1.531 alin. (1), alin. (2) teza întâi și art. 1.535 alin. (1) Noul Cod civil se consacră principiul reparării integrale a prejudiciului suferit de creditor ca urmare a neexecutării de către debitor a obligației. Potrivit dispozițiilor legale menționate, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu.

Repararea prejudiciului are două componente, repararea pagubei propriu-zise și acordarea beneficiului nerealizat, or, prin acordarea daunelor moratorii sub forma dobânzii legale se acoperă cea de a doua componentă a prejudiciului. Numai în acest fel se poate considera că are loc o reparare integrală a prejudiciului suferit de membrii de sindicat.

Potrivit art. 1 alin. (2) și (3) din OG nr. 13/2011 „Dobânda datorată de debitorul obligației de a da o sumă de bani la un anumit termen, calculată pentru perioada anterioară împlinirii termenului scadenței obligației, este denumită dobândă remuneratorie.

Dobânda datorată de debitorul obligației bănești pentru neîndeplinirea obligației respective la scadență este denumită dobândă penalizatoare.”

Din aceste prevederi legale rezultă că dobânda legală datorată de pârât pentru neplata la scadență a contravalorii voucherelor de vacanță este cea penalizatoare. În acest caz, debitorul angajator nu beneficiază de un termen de plată, potrivit dispozițiilor art. 166 alin. (4) C. muncii fiind de drept în întârziere și, ținând seama de faptul că scadența obligației de acordare a voucherelor de vacanță a fost depășită, până la momentul plății debitului către salariați debitorul angajator datorează dobândă legală penalizatoare, având în vedere că în acest caz scopul dobânzii este repararea prejudiciului suferit de creditori pentru neplata la termen a creanței.

Pârâtul nu a exprimat un punct de vedere asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea chestiunilor de drept puse în discuție.

1. Punctul de vedere al completului de judecată:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la data de ---- reclamantul-----, în numele membrilor de sindicat--, a solicitat în contradictoriu cu pârâtul-----, să se dispună: 1. obligarea pârâtului să acorde membrilor de sindicat voucherele de vacanță pentru anul 2020, respectiv suma de 1450 lei pentru fiecare membru de sindicat; 2. obligarea pârâtului să plătească fiecărui membru de sindicat dobânda legală penalizatoare calculată la suma de 1450 lei de la scadența obligației și până la acordarea efectivă a sumei de 1450 lei. S-a arătat în cuprinsul acțiunii că membrii de sindicat sunt angajați ai pârâtului în funcția de medic. Pentru o parte dintre angajații reprezentați pârâtul a arătat că nu sunt membri de sindicat și reclamantul nu îi poate reprezenta. Excepției lipsei calității de reprezentant se va soluționa prin sentința ce se va pronunța în cauză. Pentru o parte dintre membri de sindicat pârâtul a invocat excepția inadmisibilității motivat de faptul că în anul 2020 nu au avut calitatea de angajați ai pârâtului.

Potrivit dispozițiilor art 1 alin 1 - alin 3 din OUG 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță: (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pentru recuperarea și întreținerea capacității de muncă a personalului salarial, angajatorii care încadrează personal prin încheierea unui contract individual de muncă pot acorda, în condițiile legii, bonuri de valoare, denumite în continuare vouchere de vacanță. (2) Instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele

publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, acordă, anual, în perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2020, vouchere de vacanță în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat. (2¹) În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, cu excepția cazurilor în care se prevede în mod expres altfel, termenul "voucher de vacanță" va fi interpretat ca făcând referire atât la voucherul de vacanță pe suport hârtie**), cât și la voucherul de vacanță pe suport electronic. (2²) Voucherele de vacanță pe suport electronic sunt bonuri de valoare emise în format electronic, reglementate exclusiv de prevederile prezentei ordonanțe de urgență, fiind destinate exclusiv achiziționării pachetelor de servicii turistice în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență. (2³) Voucherele de vacanță pe suport hârtie și pe suport electronic sunt emise în mod exclusiv pentru a fi folosite în condițiile prezentei ordonanțe de urgență. (2⁴) În limita resurselor bugetare, angajatorul stabilește, în condițiile alin. (2), când acordă voucherele de vacanță, de comun acord cu organizațiile sindicale legal constituite sau cu reprezentanții salariaților, după caz. (2⁵) În cazul instituțiilor și autorităților publice centrale și locale, modalitatea de acordare a indemnizațiilor de vacanță se stabilește prin hotărâre a Guvernului, fără a se diminua cuantumul anual acordat salariaților din administrația publică centrală și locală pentru vouchere de vacanță sau echivalent. (3) Voucherele de vacanță se acordă în limitele sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul de stat sau, după caz, în bugetele locale, pentru unitățile din domeniul bugetar, și în limitele sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul de venituri și cheltuieli aprobat, potrivit legii, pentru celelalte categorii de angajatori.

Dispozițiile art 1 alin 2 ale OUG 8/2009 se interpretează în sensul obligativității angajatorului din sectorul public de a acorda vouchere de vacanță având în vedere formularea imperativă a textului de lege („instituțiile publice ... acordă anual în perioada 01.01.2019 - 31.12.2020 vouchere de vacanță în cuantum de 1450 lei pentru un salariat”). Rezultă din textul de lege astfel cum este redactat că angajatorul instituție publică nu are un drept de opțiune între a acorda sau a nu acorda angajaților voucherele de vacanță, fiind obligat să acorde aceste vouchere. Pe de altă parte, dispozițiile art 1 alin 2 ind 4 și alin 3 din OUG 8/2009 prevăd că angajatorul stabilește în condițiile alin 2 *în limita resurselor bugetare când acordă voucherele de vacanță de comun acord cu organizațiile sindicale sau cu reprezentanții salariaților*. De asemenea, în cazul instituțiilor publice *voucherele de vacanță se acordă în limita sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul de stat sau după caz, în bugetele locale*. Dispozițiile art 1 alin 2 ind 4 și alin 3 conduc la concluzia că obligația angajatorului de a acorda vouchere de vacanță este condiționată de existența resurselor bugetare și de prevederea în buget a sumelor cu această destinație.

Având în vedere dispozițiile imperative ale art 1 alin 2 din OUG 8/2009 în sensul că angajatorul instituție publică este obligat să acorde angajaților vouchere de vacanță, considerăm că se impune a fi lămurit dacă angajatorul poate fi obligat la plata voucherelor de vacanță dacă nu a prevăzut în buget sume de bani cu această destinație.

Conform dispozițiilor OUG 8/2009 voucherele de vacanță se acordă pentru recuperarea și întreținerea capacității de muncă a personalului salarial. În expunerea de motive a actului normativ se arată: „prin introducerea voucherelor de vacanță, Guvernul intervine printr-o măsură urgentă în favoarea angajantului, cărui îi crește veniturile reale, și în favoarea angajatorului, care are posibilitatea și este stimulat să acorde angajaților, alături de salariu, vacanțe în țară, prin intermediul voucherelor de vacanță, cu rol de recuperare a capacității de muncă, de creștere a productivității muncii salariatului și de motivare a acestuia pentru a-și menține calitatea de salariat în respectiva întreprindere, ceea ce va genera stabilitate și eficiență mărite la nivelul sectorului privat și în special în cazul întreprinderilor mici și mijlocii”.

Potrivit dispozițiilor art 2 ind 3 din OUG 8/2009 voucherele de vacanță pe suport de hârtie și pe suport electronic sunt emise în mod exclusiv pentru a fi folosite în condițiile ordonanței de urgență.

Se poate desprinde concluzia că angajatorul poate fi obligat numai la acordarea voucherelor de vacanță (pe suport de hârtie sau pe suport electronic) pentru a fi atins scopul avut în vedere la stabilirea acestor drepturi pentru angajați și nu pot fi acordate sume de bani echivalent valoric al voucherelor de vacanță, cu titlu de despăgubiri astfel cum se solicită prin acțiune.

Reclamanții au solicitat și obligarea la plata dobânzii legale penalizatoare aferentă sumei de 1.450 de lei de la scadență și până la plata efectivă, invocând în acest sens dispozițiile art. 166 alin 4 din codul muncii, art 3 alin 2 din OUG 13/2011 și art 1535 cod civil.

Conform art. 3 alin. (2) din O. G. nr. 13/2011 *„Rata dobânzii legale penalizatoare se stabilește la nivelul ratei dobânzii de referință plus 4 puncte procentuale”*. Relevante în acest sens sunt însă și dispozițiile art. 1 alin. (1) din același act normativ, care statuează că *„Părțile sunt libere să stabilească, în convenții, rata dobânzii atât pentru restituirea unui împrumut al unei sume de bani, cât și pentru întârzierea la plata unei obligații bănești”*. Așadar, dispozițiile O.G. nr. 13/2011 sunt incidente numai în cazul obligațiilor pecuniare sau, așa cum prevede art. 2, în cazul în care legea ori prevederea contractuală statuează că obligația este purtătoare de dobânzi. În mod similar, art. 1.535 alin. (1) C. civ. prevede că *„În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii, de la scadență până în momentul plății, în cuantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu. În acest caz, debitorul nu are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întârzierii plății ar fi mai mic”*. De altfel, denumirea marginală a art. 1.535 C. civ. este *„Daunele moratorii în cazul obligațiilor bănești”*.

Din cuprinsul normelor citate rezultă că legiuitorul a prevăzut îndreptățirea creditorului la acordarea unor daune interese egale cu dobânda legală numai atunci când obiectul obligației este acela de a da o sumă de bani. Or, voucherele de vacanță deși se determină sub forma unei valori pecuniare nu presupun o obligație pecuniară, respectiv plata de către angajator a unei sume de bani, ci eliberarea unui voucher în format electronic sau pe hârtie, având o anumită valoare determinată legal. Cu alte cuvinte, dreptul la primirea unui voucher de vacanță nu conferă prerogativa de a primi o sumă de bani, ci pe aceea de a primi un voucher cu o valoare determinată, ceea ce înseamnă că obiectul obligației nu este unul pecuniar, ci în natură. Acest voucher nu poate fi folosit de către salariat pentru procurarea oricăror bunuri sau servicii, așa cum poate fi folosită o sumă de bani, ci exclusiv pentru procurarea bunurilor și serviciilor expres prevăzute de către legiuitor. Așa fiind, deși voucherul are o valoare pecuniară, limitarea clară și univocă a modului în care această valoare poate fi folosită, exclude echivalarea sa cu obligația de plată a unei sume de bani. Nicio dispoziție legală sau contractuală nu prevede că neîndeplinirea obligației de emitere a voucherului de vacanță atrage obligația de plată a unor dobânzi și emiterea voucherului de vacanță nu echivalează cu obligația de plată de către angajator a unei sume de bani către salariat, ci doar valoarea sa se determină prin raportare la o sumă de bani.

Față de considerentele expuse, în temeiul art. 1 și art. 2 din OUG nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, se va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile conform dispozitivului.

În temeiul art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă, se va suspenda judecarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Prezenta încheiere se va comunica, prin adresă, Înaltei Curți de Casație și Justiție (atașându-se, în copie, cererea de chemare în judecată, notele scrise formulate de părât și depuse la data de ---, notele scrise depuse de reclamant la data de ---, punctul de vedere al reclamantului cu privire la sesizare), se va aduce la cunoștință prezenta încheiere conducerii secției I civile a Tribunalului-- în vederea comunicării conform dispozițiilor art. 2 alin 2 din OUG 62/2024.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În temeiul dispozițiilor art. 2 alin 1 din OUG 62/2024 dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

1. Dacă art. 1 alin. (2), (2⁴) și (3) din O.U.G. nr. 8/2009 poate fi interpretat în sensul că angajatorul poate fi obligat la emiterea voucherelor de vacanță chiar și în lipsa prevederii în buget a sumelor cu acest titlu;
2. Dacă art. 1 alin. (2) raportat la art. 2 alin. (4) din O.U.G. nr. 8/2019 poate fi interpretat în sensul că, în ipoteza în care voucherelor de vacanță nu au fost emise în anul fiscal în care trebuiau emise, angajatorul poate fi obligat la emiterea voucherului de vacanță sau, din contră, aceste norme se impun a fi interpretate că ulterior angajatorul poate fi obligat doar la despăgubiri egale cu contravaloarea voucherelor de vacanță neacordate.
3. În cazul în care răspunsul la cea de a doua întrebare este în sensul că angajatorul poate fi obligat la emiterea voucherului de vacanță, dacă în această situație se pot acorda dobânzi sub forma dobânzii legale penalizatoare, conform art. 1.531 alin. (1) C. civ.

Dispune înaintarea prezentei încheieri către Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea soluționării sesizării.

Dispune aducerea la cunoștință a prezentei încheieri conducerii secției I civile a Tribunalului --- în vederea comunicării conform dispozițiilor art 2 alin 2 din OUG 62/2024.

În temeiul art. 2 alin 3 și art. 4 din OUG 62/2024 și art. 520 alin 2 Cod procedură civilă suspendă judecarea prezentei cauze până la soluționarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a sesizării privind dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac

Pronunțată azi, ---- prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

PREȘEDINTE

ASISTENȚI JUDICIARI

GREFIER